

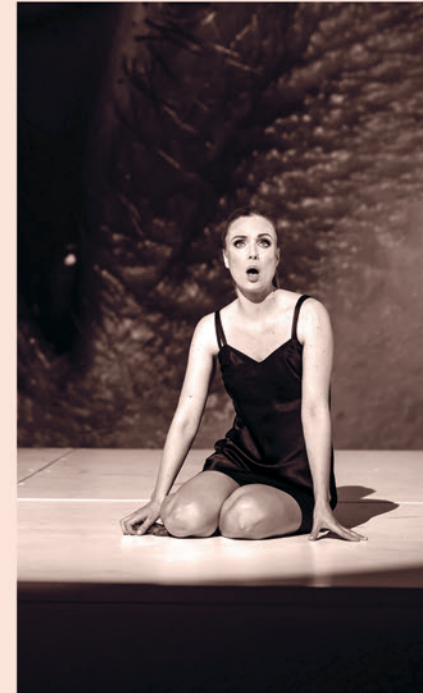
Vanemuise fond seisab vanemuislaste enesetäienduse eest

TEKST VIRGE RATASEPP

FOTOD RASMUS KULL, HEIKKI LEIS, MARIS SAVIK, SILAS STUBBS, ALAN PROOSA, ERAKOGU

Elukestev õpe ja isiklik areng on tänapäeval märksõnad, millest ei vaata mööda ilmselt ükski inimene, kel soov erialaselt uute suundadega kohaneda, end vormis hoida või oma oskusi uuele tasemele tõsta.

Vanemuise sümfooniaorkestri tšellist **Olja Raudonen** rääkis, et muusiku ja orkestrandina on enda erialane täiendamine elu loomulik osa. „Pillimänguuskust peab arendama järjepidevalt, sest vastasel korral ei pruugi hea vorm püsida. Seda nõuavad nii soolo-, orkestri- kui ka kammermuusikakavade ettekanded kontserdilavadel,“ ütleb ta.

Vokaalne enesetäiendus

Kui orkestrandi häälekandja on tema pill, siis ooperisolisti töövahendiks on häääl. Vokaalse enesetäienduse toetuseks sai Vanemuise fondi stipendiumi ooperisolist **Pirjo Jonas**.

„Kandvate rollide ettevalmistamiseks ning vokaalse vormi säilitamiseks ja arendamiseks on regulaarsed laulutunnid kogunud pedagoogi juures vältimatud,“ räägib Jonas, kes täiendas end Monika Hauswalteri laulutundides.

„Ta oli suureks abiks „Linda di Chamounix“ nimerolli ettevalmistamisel, samuti töötasin temaga läbi Mozarti ooperi „Don Giovanni“ kandva rolli, Donna Anna. Töö Monikaga andis mu vokaalsele sooritusele suurema kindluse, vabaduse, kvaliteedi ja vastupidavuse – see kõik on oluline, et luua tervikuna parim roll ja täita lavastaja antud ülesandeid,“ jagab Jonas oma kogemust.

Soov muuta oma töö teatris viljakamaks ning pidev uudishimu oma valdkonna ja enesetäienduse vastu iseloomustab selgelt paljusid Vanemuise artiste ja tehnilist personali. Juba 16 aastat on vanemuislasi eneseteostuse teel toetanud Vanemuise fond, mille stipendiaat on ka Raudonen.

„Tänu stipendiumile tundsin end vajaliku ja motiveerituna. Selle toetusega sain tuge mitmete loominguliste unistuste realiseerimiseks ja uute ideede sünniks,“ lisab tšellist.

Tollase teatrijuhi Aivar Mäe poolt 2006. aasta Vanemuise aastalõpuballil ellu kutsutud Vanemuise fondi eesmärk oli hoida ja toetada Eesti teatrikunsti ja emakeelset kultuuri teatri töötajate erialase arengu ja koolituste kaudu. Nüüd, 16 aastat hiljem täidab fond endist viisi oma asutajate Olga Aasavi, Kalev Kase, Mart Avarmaa ning Tartu linna aastate eest seatud ja sõnastatud eesmärki.

Fond on senise tegutsemisaja jooksul olnud enesetäiendamisel suureks toeks enam kui sajale artistile, aidanud suuremate ja väiksemate projektide elluviimisel ning tehnilise personali professionaalsuse arendamisel.

Muusika kaudu kogutud toetus

Asutajaliikmete ja Tartu linna annetuste kõrval on fondi panustanud ka Vanemuise teatri hea publik, seda traditsiooniks kujunenud Vanemuise sümfooniaorkestri adventikontsertidel, kus pileti hinna määrab iga külastaja ise, annetades kohapeal Vanemuise fondi. 2021. aasta adventikontserdil laekus fondi viimase kümne aasta suurim toetussumma, mille eest teater on publikule südamest tänulik.

Adventikontserdile annavad kõla ka sümfooniaorkestri metsasarverühma orkestrandid, nende hulgas **Kristiina Luik**, kes osales fondi toel metsasarve meistrklassis ning individuaalja ansamblitundides.

Ta tõdeb, et enesetäiendus just teda inspireerivate õpetajate juures on äärmiselt tähtis, sest pillimängu puhul ei saa kunagi öelda, et nüüd on kõik selge. „See on protsess, mis vajab arengut, uute eesmärkide püstitamist ja saavutamist. Olen meistrklassidest saanud enesekindlust ja motivatsiooni, mis peegeldub minu jaoks kontsertide ja etenduste õnnestumises,“ räägib Luik.

Rolliloomega süvitsi

Ka näitlejatel ei lõpe enese harimine Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia lõpetamisega. Iseseisev töö sealt alles algab. Laval publiku ette toodavate rollide taga on arvukalt töötunde oma tegelaskuju kujundamisega. Ka selle jaoks on eri meetodeid.

Draamanäitleja **Ragne Pekarev** osales fondi toel Robert Marchandi töötoas. See keskendus tegelaskujukesksele improvisatsiooniprotsessile, milles uuriti rolli emotsionaalset ja psühholoogilist seisundit mitmetes olukordades.

„Tahtsin leida uusi suundi, kuidas oma rollidega tööd teha. Praegu tunnen, et sain Marchandi töötoast rohkem, kui esialgu aru sain. Mingid hetked ja kogemused toidavad siiani meeli ning on inspiratsiooniks mu edasisel teel,“ jagab kogetut Pekarev, kes sai sealt endale kaasa tööriistad, kuidas rolli ette valmistada ning tegelaskujule sügavust ja terviklikkust anda.

Inspireerivad suvekursused

Vanemuise fondi lahke toetuskäsi on jõudnud ka balletilavale. Balletiartistid **Selma Strandberg** ja **Gisella Assunta Razzino** osalesid fondi toel Rootsisis ja Itaalias toimunud balleti suvekursusel.

„Suvekursuse rahvusvahelised treenerid panid eri harjutustega mind oma keha uut-moodi kogema. Muu hulgas õppisin tantsides rohkem kasutama siselihaseid, mis oli ka kursuse üks peamisi eesmärke,“ räägib Strandberg, kes usub, et sellel kogemusel on tema tantsijakarjäärile pikaajaline positiivne mõju.

Razzino peab suvekursuse suurimaks eeliseks, et sai lühikese aja vältel töötada hinnatud balletitreenerite käe all ja tantsida maailma-kuulsate koreograafide repertuaari. „Keha pidi õppima kohanema: erinevad stiilid, erinevad koreograafid – oskus kiiresti uuele ümber lülituda on balletiartistile äärmiselt tähtis, eriti juhul kui lavastus nõuab eri tantsustiilide esitamist. See oli väga rikastav kogemus,“ on ta enesetäienduse võimaluse eest tänulik.

Vanemuise fond on loodud kestma – seda kinnitavad nii annetuste jätkumine kui ka stipendiumiavalduste rohkus. Vanemuise teater on siiralt tänulik nii praegustele kui ka tulevastele annetajatele, kellele on emakeelse kultuuri hoidmine ja arendamine südamelähedane.

Soovi korral saad ka Sina teha annetuse Vanemuise fondi, panustades seeläbi Vanemuise teatri artistide ja tehniliste töötajate professionaalsesse arengusse.

**SA Tartu Kultuurkapital
Swedbanki arveldusarve
EE092200221011379347
SEB arveldusarve
EE251010102052050006**

Selgitus: Vanemuise Fond

Fondi heade annetajate toel on Vanemuise suurde majja jõudnud restaureerituna tagasi Aleksander Vardi panno „Otepää maastik“.